

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 767

אחראי מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
שלה לך

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

קרוב ה' לנשברי לב

ואולם חי אני וימלא כבוד יהוה את כל הארץ...
אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאצי לא יראוה (במדבר יז, כא-כג)

חי אני: לשון שבועה... וכבודי ימלא את כל הארץ, שלא יתחלל שמי במגפה הזאת לאמר מבולתי יכולת ה' להביאם, שלא אמיתם פתאום כאיש אחד, אלא באיחור ארבעים שנה מעט מעט. (רש"י)

המתבונן בדברי הכתובים הללו, ימצא עד היכן מגיע כוחו של 'שברון לב', ולא עוד אלא שיש בכוחו לקרוע גזר דין שיצא מפי מלכו של עולם אף בשבועה. דהנה תנינן בשלהי תענית (ל, ב) וב' (קכא, א): 'אמר רשב"ג לא היו ימים טובים לישראל בחמישה עשר באב וכיום הכיפורים. ופרקינן – בשלמא יוה"כ יום סליחה ומחילה הוא ויום שנתנו בו לוחות אחרונות, אלא חמישה עשר באב מאי היא. ופרקינן – א"ר יוחנן יום שכלו בו מתי מדבר וכו'. ועי' ברשב"ם ותוס' שכתבו לבאר האי מילתא, עפ"י האמור במדרש איכה: שכל ט' באב היו עושין קבריהן ושוכבין בתוכן, ולמחר הכרוז יוצא הבלדו החיים. ואותה השנה שכלתה הגזירה קמו כולם והיו סבורים שמא טעו בחודש, עד שראו שהלכנה במילואה ואז ידעו שכלתה הגזירה ועשו יו"ט, עכ"ל. ובביאור משמעותה של חגיגה זו, יש לנו להתבונן תחילה בגוף הגזירה. הנה כידוע אחר חטא המרגלים עמד משה רבינו ע"ה בתפילה לביטול הגזירה, וכה הם דברי הכתובים (במדבר יז, יט-כג) אודות גזירה זו: 'סלח נא לעון העם הזה וגו', ואמר ה' סלחתי כדברך ואולם חי אני... אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וגו', ופי' רש"י (שם): 'שלא אמיתם פתאום כאיש אחד אלא באיחור ארבעים שנה מעט מעט'. וכעין זה פי' הרשב"ם (ב"ב שם), חת"ד: כל שנה בט' באב היו מתים חמישה עשר אלף, שכן זה העולה ממנין שש מאות אלף יוצאי מצרים המתחלקים על פני ארבעים שנה, עי"ש (ואפשר שזה גם כוונת רש"י במ"ש 'מעט מעט'). כלל העולה מתוך דברי המדרש עפ"י ביאור הרשב"ם, הוא: שבכל שנה בט' באב היו מתים ט' אלף, אולם ט' אלף האחרונים שהיו אמורים למות בשנת הארבעים – לא מתו. ועל כן כשראו את הלכנה במילואה בחמישה עשר באב והבינו שלא טעו בחודש אלא זכו בחנינה מאתו יתברך, קמו ועשאוהו ליו"ט – אשר העיד בנו הש"ס שלא היו ימים טובים לישראל כהיום הזה.

והדברים מופלאים עד מאד, ואומרים דרשני. שהרי בשבועה שיצאה מפי מלכו של עולם עסקינו וכמאמר הכתוב 'ואולם חי אני, ופי' רש"י והרמב"ן (שם) 'לשון שבועה'. וכן מפורש במשנה תורה (דברים א, לד) אודות גזירה זו 'ישמע ה' את קול דבריכם ויקצף וישבע לאמר'. וא"כ צע"ג היאך לא נתקיימה שבועה זו במלואה, הלא מפורש בגמ' דר"ה (יח, א): 'אמר רב יונתן מנין לגזר דין שיש עמו שבועה שאינו נקרע, שנא' (שמואל א – ג, ד) ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד עולם'. וביותר יפלא שמקרא מלא הוא (במדבר כו, סה) 'ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון' – ללמדך שאכן נתקיימה שבועה זו במלואה. וזה סתירה גמורה לדברי המדרש והרשב"ם. ובאמת הרואה יראה בתוס' (ב"ב שם ד"ה יום שכלו) שהוכרחו לחלוק ע"ד המדרש והרשב"ם הללו מכוח סתירה זו, ופי' את מהות החגיגה האמורה בכאן בענין אחר, חת"ד: לעולם בשנה האחרונה נמי מתו, ואחר שמתו כל שש מאות אלף יוצאי מצרים וגם תמו שבעת ימי האבל של הט' האחרונים – בחמישה עשר באב, עשאוהו ליו"ט גדול מאין כמוהו מפני שעתה חזרה השכינה לשרות בישראל, עכ"ל עי"ש.

ונראה בס"ד ליישב על נכון דברי המדרש והרשב"ם הנז' שכן הבה ונתבונן מעט כיצד מרגיש אדם החופר את קברו במו ידיו כאשר מרחפת על ראשו גזירה כה איזמה, ובדאי שהתכנסו כל בני העם בכל שנה לפני ט' באב בבתי כנסיות לעמוד על נפשם בתשובה ותפילה וצדקה כדי להעביר מעליהם את רוע הגזירה. אלא שגם בעת הזאת צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו – הלא הוא היצה"ר הנוטע בקרבנו את תקוות החיים באומרו על מה ולמה אתה זועק על כך וכי בטוח שהשנה אתה מת, והלא השי"ת חילק את גזירתו על פני ארבעים שנה וא"כ אפשר ונכחו לך עוד שנים רבות של חיים. וכך היה בכל שנה ושנה, עד שאפי' בשנת הל"ט כאשר נותרו רק שלוששים אלף ומחציתם היו צריכים למות, עדיין יצרו אומר לו מנין לך שהשנה אתה מת הלא אפשר ויש לך עוד שנה אחת של חיים. ונמצא שאמנם היתה כאן תשובה ותפילה, מכל מקום לא היתה זו תשובה גמורה ותפילה שלימה השוברת את לבו של האדם בבחינת לב נשבר

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

דבר העורך

המרגלים, י"ב נשמות השבטים

כתב ה'בן לאשרי' בשם האריז"ל ב"ב המרגלים נתעברו י"ב נשמות השבטים לסייעם בשליחות, ונרמז 'עלו זה בנגב' תיבת "זה" בגימטריה "י"ב", ונשמתו של יוסף הצדיק נתעברה בנשיא שבט מנשה שנאמר 'למטה יוסף למטה מנשה', ונשאר יהושע בן נון נשיא שבט אפרים בלי סיוע ועל כן התפלל משה שהיה משבט לוי ונתעברה ביהושע נשמת לוי, שהרי משבט לוי לא נשלח מרגל להיות שאין להם נחלה בארץ, וקיבל יהושע סיוע נוסף בעיבור נשמתו גם של אפרים. ובכלל בן יפונה התעברה נשמת יהודה, ועי"ה התפלל בקברי האבות קיבל ג"כ סיוע נוסף בעיבור נשמתו גם של אליעזר עבד אברהם שהיה מזרע "ארור כנען" ויצא לכלל ברוך, להתגבר ולהכניע את קליפת ארץ כנען.

הרב עוזיאל אדרי

רב קהילת קודש שבטי ישראל שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

שבת קודש ל תמוז	יום א' 15.06.18	יום ב' 16.06.18	יום ג' 17.06.18	יום ד' 18.06.18	יום ה' 19.06.18	יום ו' 20.06.18	יום ז' 21.06.18	יום ח' 22.06.18	יום ט' 23.06.18	יום י' 24.06.18	יום י"א 25.06.18	יום י"ב 26.06.18	יום י"ג 27.06.18	יום י"ד 28.06.18	יום ט"ו 29.06.18	יום ט"ז 30.06.18	יום ט"ח 01.07.18	יום ט"ט 02.07.18	יום ע"א 03.07.18	יום ע"ב 04.07.18	יום ע"ג 05.07.18	יום ע"ד 06.07.18	יום ע"ה 07.07.18	יום ע"ו 08.07.18	יום ע"ז 09.07.18	יום ע"ח 10.07.18	יום ע"ט 11.07.18	יום פ"א 12.07.18	יום פ"ב 13.07.18	יום פ"ג 14.07.18	יום פ"ד 15.07.18	יום פ"ה 16.07.18	יום פ"ו 17.07.18	יום פ"ז 18.07.18	יום פ"ח 19.07.18	יום פ"ט 20.07.18	יום צ"א 21.07.18	יום צ"ב 22.07.18	יום צ"ג 23.07.18	יום צ"ד 24.07.18	יום צ"ה 25.07.18	יום צ"ו 26.07.18	יום צ"ז 27.07.18	יום צ"ח 28.07.18	יום צ"ט 29.07.18	יום ק"א 30.07.18	יום ק"ב 31.07.18	יום ק"ג 01.08.18	יום ק"ד 02.08.18	יום ק"ה 03.08.18	יום ק"ו 04.08.18	יום ק"ז 05.08.18	יום ק"ח 06.08.18	יום ק"ט 07.08.18	יום ק"י 08.08.18	יום ק"יא 09.08.18	יום ק"יב 10.08.18	יום ק"יג 11.08.18	יום ק"יד 12.08.18	יום ק"יט 13.08.18	יום ק"כ 14.08.18	יום ק"כא 15.08.18	יום ק"כב 16.08.18	יום ק"כג 17.08.18	יום ק"כד 18.08.18	יום ק"כה 19.08.18	יום ק"כו 20.08.18	יום ק"כז 21.08.18	יום ק"כח 22.08.18	יום ק"כט 23.08.18	יום ק"ל 24.08.18	יום ק"לא 25.08.18	יום ק"לב 26.08.18	יום ק"לג 27.08.18	יום ק"לד 28.08.18	יום ק"לה 29.08.18	יום ק"לז 30.08.18	יום ק"לח 31.08.18	יום ק"לט 01.09.18	יום ק"לס 02.09.18	יום ק"לסא 03.09.18	יום ק"לסב 04.09.18	יום ק"לסג 05.09.18	יום ק"לסד 06.09.18	יום ק"לסה 07.09.18	יום ק"לסו 08.09.18	יום ק"לסז 09.09.18	יום ק"לסח 10.09.18	יום ק"לסט 11.09.18	יום ק"לסכ 12.09.18	יום ק"לסכא 13.09.18	יום ק"לסכב 14.09.18	יום ק"לסכג 15.09.18	יום ק"לסכד 16.09.18	יום ק"לסכה 17.09.18	יום ק"לסכו 18.09.18	יום ק"לסכז 19.09.18	יום ק"לסכח 20.09.18	יום ק"לסכט 21.09.18	יום ק"לסכס 22.09.18	יום ק"לסכסא 23.09.18	יום ק"לסכסב 24.09.18	יום ק"לסכסג 25.09.18	יום ק"לסכסד 26.09.18	יום ק"לסכסה 27.09.18	יום ק"לסכסו 28.09.18	יום ק"לסכסז 29.09.18	יום ק"לסכסח 30.09.18	יום ק"לסכסט 01.10.18	יום ק"לסכסכ 02.10.18	יום ק"לסכסכא 03.10.18	יום ק"לסכסכב 04.10.18	יום ק"לסכסכג 05.10.18	יום ק"לסכסכד 06.10.18	יום ק"לסכסכה 07.10.18	יום ק"לסכסכו 08.10.18	יום ק"לסכסכז 09.10.18	יום ק"לסכסכח 10.10.18	יום ק"לסכסכט 11.10.18	יום ק"לסכסכס 12.10.18	יום ק"לסכסכסא 13.10.18	יום ק"לסכסכסב 14.10.18	יום ק"לסכסכסג 15.10.18	יום ק"לסכסכסד 16.10.18	יום ק"לסכסכסה 17.10.18	יום ק"לסכסכסו 18.10.18	יום ק"לסכסכסז 19.10.18	יום ק"לסכסכסח 20.10.18	יום ק"לסכסכסט 21.10.18	יום ק"לסכסכסכ 22.10.18	יום ק"לסכסכסכא 23.10.18	יום ק"לסכסכסכב 24.10.18	יום ק"לסכסכסכג 25.10.18	יום ק"לסכסכסכד 26.10.18	יום ק"לסכסכסכה 27.10.18	יום ק"לסכסכסכו 28.10.18	יום ק"לסכסכסכז 29.10.18	יום ק"לסכסכסכח 30.10.18	יום ק"לסכסכסכט 31.10.18	יום ק"לסכסכסכס 01.11.18	יום ק"לסכסכסכסא 02.11.18	יום ק"לסכסכסכסב 03.11.18	יום ק"לסכסכסכסג 04.11.18	יום ק"לסכסכסכסד 05.11.18	יום ק"לסכסכסכסה 06.11.18	יום ק"לסכסכסכסו 07.11.18	יום ק"לסכסכסכסז 08.11.18	יום ק"לסכסכסכסח 09.11.18	יום ק"לסכסכסכסט 10.11.18	יום ק"לסכסכסכסכ 11.11.18	יום ק"לסכסכסכסכא 12.11.18	יום ק"לסכסכסכסכב 13.11.18	יום ק"לסכסכסכסכג 14.11.18	יום ק"לסכסכסכסכד 15.11.18	יום ק"לסכסכסכסכה 16.11.18	יום ק"לסכסכסכסכו 17.11.18	יום ק"לסכסכסכסכז 18.11.18	יום ק"לסכסכסכסכח 19.11.18	יום ק"לסכסכסכסכט 20.11.18	יום ק"לסכסכסכסכס 21.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסא 22.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסב 23.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסג 24.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסד 25.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסה 26.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסו 27.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסז 28.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסח 29.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסט 30.11.18	יום ק"לסכסכסכסכסכ 01.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכא 02.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכב 03.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכג 04.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכד 05.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכה 06.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכו 07.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכז 08.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכח 09.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכט 10.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכס 11.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסא 12.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסב 13.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסג 14.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסד 15.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסה 16.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסו 17.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסז 18.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסח 19.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסט 20.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכ 21.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכא 22.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכב 23.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכג 24.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכד 25.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכה 26.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכו 27.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכז 28.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכח 29.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכט 30.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכס 31.12.18	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסא 01.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסב 02.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסג 03.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסד 04.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסה 05.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסו 06.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסז 07.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסח 08.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסט 09.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכ 10.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכא 11.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכב 12.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכג 13.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכד 14.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכה 15.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכו 16.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכז 17.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכח 18.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכט 19.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכס 20.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסא 21.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסב 22.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסג 23.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסד 24.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסה 25.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסו 26.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסז 27.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסח 28.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסט 29.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכ 30.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכא 31.01.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכב 01.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכג 02.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכד 03.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכה 04.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכו 05.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכז 06.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכח 07.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכט 08.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכס 09.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסא 10.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסב 11.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסג 12.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסד 13.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסה 14.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסו 15.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסז 16.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסח 17.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסט 18.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכ 19.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכא 20.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכב 21.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכג 22.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכד 23.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכה 24.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכו 25.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכז 26.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכח 27.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכט 28.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכס 29.02.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסא 01.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסב 02.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסג 03.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסד 04.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסה 05.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסו 06.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסז 07.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסח 08.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסט 09.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכ 10.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכא 11.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכב 12.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכג 13.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכד 14.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכה 15.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכו 16.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכז 17.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכח 18.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכט 19.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכס 20.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסא 21.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסב 22.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסג 23.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסד 24.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסה 25.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסו 26.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסז 27.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסח 28.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסט 29.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכ 30.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכא 31.03.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכב 01.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכג 02.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכד 03.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכה 04.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכו 05.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכז 06.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכח 07.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכט 08.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכס 09.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסא 10.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסב 11.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסג 12.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסד 13.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסה 14.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסו 15.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסז 16.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסח 17.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסט 18.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכ 19.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכא 20.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכב 21.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכג 22.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכד 23.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכה 24.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכו 25.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכז 26.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכח 27.04.19	יום ק"לסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכסכט 28.04.19	יום ק"לסכס
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------------

אורות הפרשה

בלי מסקנות

כתב בספר "העקדה": מה היה חטאם של המרגלים והרי הם ס"ח אמרו את האמת מה שהם ראו: אלא המרגלים נשלחו ע"י משה רבנו ע"ה אך ורק כדי למסור תיאור נאמן של המצב בארץ ישראל, אך מי ביקש מהם לבא ולהביע את דעתם האישית ולפתוח את פיהם בנושא לא להם ולהסיק מסקנות אם אפשר לכבוש את הארץ. בכך שהסיקו מסקנה שאי אפשר לכבוש את הארץ - חטאו.

מנהיגי המדבר

כתב "הזוהר הק": שחטא המרגלים היה "הרצון להמשיך לשלוט ולהנהיג", דווקא בגלל שהמרגלים היו במדבר "ראשי בני ישראל", הם שחששו כי בארץ ישראל תאבד חשיבותם ותבטל נשיאתם והם יפסיקו להיות הנשיאים והמנהיגים. שהרי לא כל מי שהיה ראוי להיות נשיא ומנהיג במדבר ראוי להיות נשיא ומנהיג בארץ הקדושה בארץ ישראל.

החלטיות פסולה

כתב "הרמב"ם": עיקר חטא המרגלים נרמז בפסוק "אפס כי עז העם". המרגלים לא הביעו רק ספק ביכולת להיכנס לארץ ישראל אלא הם שללו זאת מכל וכל בהחלטיות גמורה ואמרו זאת מתוך גלגול נורא - "אפס כי עז העם", ולכן נענשו.

ענייני תדמית

אומר האדמו"ר רבי מנחם מנדל מקווצק זיע"א: חטא המרגלים נרמז בפסוק "ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם". את "ונהי בעינינו כחגבים" אפשר להבין אבל "וכן היינו בעיניהם" זהו עיקר ושוש החטא שכן מה אכפת לך איך אתה נראה בעיני אחרים!?

מי שיודע להעריך

מסופר על האדמו"ר רבי ישראל מרוז'ין זיע"א: פעם אחת נכנס אליו יהודי עשיר אחד מעירי רוז'ין שחזר באותו זמן מנסיעה ביקור בארץ ישראל. והתאונן לפני הרב שהארץ לא מצאה חן בעיניו. אמר לו הצדיק: "היה פעם יהודי עשיר שהשיא את כל נותניו לתלמידי חכמים, אבל לבת הזקונים שלו לא מצא חתן כלבבו ושידך אותה עם חייט פשוט. לפני החתונה אמר לבתו להתקשט כדי שתמצא חן בעיני בעלה. אמרה לו בתו: בשביל החייט שלי אני יפה למדי כמות שאני ... "ואף ארץ ישראל כך" סיים הצדיק. "היא מתקשטת ומתגלה במלוא הדרה לפני מי שיודע להעריך את רום ערכה וגודל מעלתה אבל לפני אנשים חומריים היא נראית ארץ ככל הארצות".

צריך תפילה

מסופר על האדמו"ר רבי אברהם מרדכי מנור זיע"א: פעם אחת ביקר אצלו רב עיר אחד שהיה בעל אופי נח לבריות, והתקשה לגלות תקיפות ולעמוד בפרץ כנגד אנשים בליעל רשעים שניסו להשתלט בעירו על מערכות הדת והכשרות אע"פ שהמצב החמור בעירו דרש זאת. אמר לו הצדיק: "דע לך שרק ע"י תפילה וזעקה על זה תוכל להתגבר עליהם ויתנו בדעתך מן השמים עצה טובה ונכונה איך להכניעם ולנצחם", והוסיף הצדיק ואמר לו דבר זה מפורש בתורה בפרשת המרגלים: "כששלח משה את המרגלים התפלל על יהושע, "יהי יושעך מעצת מרגלים". משה ידע שיהושע הוא עניו ושפל רוח וחשש שמא לא יהיה לו את הכוח והעוצמה לעמוד מול המרגלים שהיו נשיאי שבטים ואנשי שם. כי באמת קשה מאוד לדעת בדרכי הנהגה מתי צריך לגלות תקיפות ומתי עדיף לנהוג ברוך ובענווה. לשם כך יש צורך בסייעתא דשמיא גדולה ומיוחדת ולכן מיד התפלל משה רבנו ע"ה על יהושע בן נון כיוון שידע שהסיכוי היחיד שיהושע ניצל זה רק ע"י תפילה וזעקה שאז ירחמו עליו מן השמים ותינתן לו הסייעתא דשמיא המיוחדת הזאת".

גיבור או חלש

מסופר על הגה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר זיע"א: אחד מחסידיו בא להיוועץ בו אם כדאי לו לקבוע את דירתו בעיר בין היהודים במקום שהפרנסה אינה מצויה כל כך, או בכפר בין הנוכרים ששם יש פרנסה בשפע. ענה לו הרבי: "זהו פסוק מפורש". השתומם החסיד והרבי הסביר: "כאשר שלח משה רבנו את המרגלים ציווה עליהם לברר אם העם יושב במחניים או במבצרים. רש"י מפרש שאם הם יושבים בערי פרוזות סימן הוא שהם סומכים על גבורתם ואם הם יושבים בערים בצורות זהו סימן לחולשתם. ומכאן אתה יכול למצוא תשובה לשאלתך: אם אתה מרגיש גיבור הכובש את יצרו יכול אתה לגור היכן שתמצא אך אם אינך בטוח ביכולתך לעמוד נגד יצר הרע עליך לגור במבצר - בעיר שיש בה רב, בית מדרש ושאר צרכי יהדות".

אורות הכשרות

שנה ושנה, עד שאפי' בשנת ה"ט כאשר נותרו רק שלושים אלף ומחציתם היו צריכים למות, עדיין יצרו אומר לו מניין לך שהשנה אתה מת הלא אפשר ויש לך עוד שנה אחת של חיים. ונמצא שאמנם היתה כאן תשובה ותפילה, מכל מקום לא היתה זו תשובה גמורה ותפילה שלימה השוברת את לבו של האדם בבחינת 'לב נשבר ונדכא'. ברם בשנה האחרונה כאשר נותרו רק ט"ו אלף האחרונים היהודים שאין שבועת ה' חוזרת ריקם, והשנה הם בודאי עתידים למות, עלתה זעקתם לשמי מרומים מתוך הכרה ברורה שאין להם על מי להישען אלא על אביהם שבשמים אשר לא יחפוץ במות המת כי אם בשבובו מדרכו הרעה וכו'. וגדולה היתה צעקה זו עד שהיה בכוחה לקרוע את גזר דינם, ועל כן רק כשראו את הלכנה במילואה והבינו שנתקבלה תפילתם חכו לחנינת חיים, קבעו את היום הזה ליו"ט - שלא היה כמוהו בכל מועדי ישראל. ואין לתמונה, הא אכתי יש כאן 'שבועה' שאינה חוזרת ריקם וא"כ היאך נתקבלה תפילתם. שכן כבר אמרו רבותינו שתשובה ותפילה הופכים את האדם ל'בריה חדשה', וכעין מ"ש רבינו יונה בשע"ת (שער שני אות י) 'ונהפך לאיש אחר'.

ומעתה שפיר ל'ל דאמננס נתיקמיה שבועתו של השי"ת במלואה, אלא שעל האנשים הללו לא היתה הגזירה כלל שהרי הם 'בריה חדשה'. וכמו כן עדות הכתוב 'ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון, אינו סותר כלל לדברי המדרש והרשב"ם, שכן האנשים הללו אינם בכלל האנשים 'ההם' אלא אנשים אחרים הם. ובזה יובן היטב הקשר שבין 'חמישה עשר באב - ליום הכיפורים', שכן כשם ותפילת יום הכיפורים הופכת את האדם לבריה חדשה משום שברון הלב שיש עמו, כך היה ממש בחמישה עשר באב אצל דור המדבר, והבן.

ובזה יאירו גם דברי השי"ת (ראש השנה יח, א): 'תניא היה רבי מאיר אומר, שניים שעלו למטה חזוליים שוה, וכן שניים שעלו לגרדום לידון דמים שוה (שניהם נתפשו על דבר אחד - רש"י). זה ירד זה לא ירד, זה ניצל זה לא ניצל. מפני מה זה ירד זה לא ירד, זה ניצל זה לא ניצל, זה התפלל ונענה זה התפלל ולא נענה. ומפני מה זה נענה זה לא נענה, זה התפלל תפילה שלימה (נתכוון - רש"י) - נענה, זה לא התפלל תפילה שלימה - לא נענה, ע"כ. והלב משתומם, הרי לפנינו שני חולים השוכבים על ערש דווי באותו חולי וכן שני אנשים הנדונים למיתה באותה אשמה, וכי יעלה על הדעת במי שאימת מוות חופפת אותו שלא יתפלל בכל כוחו! וא"כ במה כיוון זה בתפילתו יותר מחבירו... אתמהא! ברם לפי המבואר יובן, שכן 'הכוונה' האמורה כאן, איננה בהשתפכות הנפש גרידא, אלא 'בהשלך על ה' יחבך' תליא מילתא. והיינו, שהאחד השליך את כל יחבו על רחמי השי"ת - ונענה, והשני אמנם התפלל בכל כוחו אך עדיין לא נמוגה תקוה מלבו שמא רופא פלוני ימצא מזור ותרופה לחוליו או שמא שופט פלוני יזכהו בדינו (זה מדוקדק במ"ש 'שעלו לגרדום לידון' ומשמע שעדיין לא נדונם, וכן מתבאר מדברי רש"י שם). והו עומק כוונת השי"ת במ"ש 'תפילה שלימה', והבן.

בבכרת לבת אלון ויאבוק

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראבי"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

הוסרה ההשגחה

"ציפי ספינג"

אהרונסון 102

"זיופה מטבח איטלקי"

ישפרו פלאנט

"מסעדת המנג'ל"

עמק שרה

"בנדורה"

ישפרו פלאנט

"בודה הפקות"

יד ושם 5

"מסעדת גיליס"

בניין רסקו

ומהיום אין לנו שום פיקוח ואחריות
על המוצרים הנומכרים בעסקים אלו

גיבור שוחרי התורה
מוזמן לשיעור המרתק של הרב הגדול הדרשן הנודע פה לפיכ פרגליות
שלמה לוינשטיין
שליט"א
שיתקיים בעז"ה ביום ראשון כ"ז סיון תשע"ח (10.06.18) בשעה 20:30
בישיבת "נתיב השבים" שבזי 17 באר שבע

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות דברים האסורים משום סכנה - המשך

ש - האם מותר לעקור אילן שבחצר הבית?
ת - אסור מן התורה לקצוץ אילן הנושא פירות מאכל, או עשוי לתת פירות, וגם סכנה גדולה יש בזה רח"ל. אולם לצורך דיוק, כגון שצריך את מקומו כדי להרחיב את ביתו, או שמפריע האילן מאד לדיירי הבית, מותר לקצוץ את האילן ואין בזה סכנה. אך רצוי לעשות כן על ידי גוי במידת האפשר. אבל עקירת אילן מאכל לצורך נוי וכדומה, אסורה אפילו על ידי גוי. וראוי לעשות שאלת חכם לפני כל עקירה של אילן מאכל.

ש - עצי סרק שאינם נושאים פירות, האם גם הם בכלל האיסור?

ת - כאמור רק עצי מאכל אסור לעוקרם, אך עצי סרק אינם בכלל האיסור ואין סכנה בעקירתם.

ש - גג שאין משתמשים בו באופן קבוע, האם חייב במעקה?

ת - כל בית העשוי לשם דירה, חייב להתקין על גגו מעקה הגבוה לפחות עשרה טפחים (כ-80 ס"מ), אף על פי שאין משתמשים בגגו באופן קבוע. והוא הדין לכל מרפסות הבית. וכן הוא הדין לבור או חפירה אשר בחצירו, שחייב לכסותו או להתקין סביבו מעקה גבוה עשרה טפחים. וכל העובר על הוראה זו, הרי זה ביטל מצוות עשה ולא תעשה, מלבד איסור הסכנה שבדבר.

ש - האם בתי כנסיות או מבנים ציבוריים ובתי עסק, חייבים במעקה?

ת - כאמור מצוות מעקה נוהגת רק בבית העשוי לשם דירה. ועל כן בתי כנסיות ובתי מדרשות או שאר מבנים ציבוריים ובתי עסק, פטורים ממצוה זו. ומכל מקום, גם בהם יש לטפל בכל מכשול, שנאמר "לפני עיוור לא תיתן מכשול" וכן יש להישמר מכל סכנה אפשרית, שנאמר "ונשמרתם מאד לנפשותיכם".

ש - האם צריך לברך על מצוות מעקה?

ת - בית אשר חייב במעקה, מברך בעל הבית בשעת התקנתו בשם ומלכות "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו לעשות מעקה". וטוב שיקבע המעקה בעצמו ולא על ידי שליח, או לפחות יסייע קצת בהתקנתו, שכן מצוה בו יותר מבשלוחו.

ש - המפנה את ביתו לאחר מכירתו או בתום ימי השכירות, האם ראוי לעקור את המזוזות שבבעלותו כדי לקובעם בביתו החדש?

ת - המוכר בית לישראל או השוכר בית מישראל, יזהר בעת פינוי הבית שלא לעקור את המזוזות שבבעלותו כדי לקובעם בביתו החדש, שכן יש בזה סכנה גדולה לחיי ילדיו ח"ו.

ש - מי שהוזמן לעלות לתורה, האם חייב לעלות?

ת - אם קראו לו בשמו, הרי זה צריך לעלות לתורה, שאם לא כן יש בזה סכנה לקיצור ימיו ח"ו. וכבר תיקנו הקדמונים שלא לקרוא לעולה בשמו, כדי שלא לחייבו לעלות בניגוד לרצונו, אלא ירמוז לו הגבאי בידו או יתאם זאת עימו לפני העליה לתורה. וכן נוהגין ברוב קהילות הספרדים.

דבר רבני הקהילות

הרה"ג מרדכי אלבז שליט"א
רב ק"ק "רינת מרים" שכונת רמות

הנחלת הארץ

בפרשת השבוע נאמר "שלך לך אנשים ויתורו את הארץ" הגמרא בסנהדרין (קח). אומרת שחטא המרגלים היה כל כך חמור עד כדי כך שמונים את המרגלים בין אלו שאין להם חלק לעולם הבא. והעונש הנורא שקיבלו בעולם הזה כמבואר ברש"י שנשתרברבה לשונם עד טבורם ותולעים רחשו בה. והשאלה הנשאלת מדוע הוצאת דיבה על ארץ ישראל הוא כל כך חמור עד שנענשו בעונשים כל כך נוראים? **ההסבר לכך הוא שנאמר במדרש** ויקרא רבה: "אמר רבי שמעון בר יוחאי 'עמד וימודד ארץ' (חבקוק ג', ו) מדד הקב"ה את כל הארצות ולא מצא ארץ שראויה להינתן לישראל אלא ארץ ישראל". בתורה מובא **ג' דרכים של הנחלת הארץ: א'. "חלק" -** חלוקת הארץ על פי מפתח של "לרוב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו". **ב'. "גורל" -** "אך גורל יחלק את הארץ". **ג'. "ירושה" -** "ונתתי אותה לכם ירושה". ג' דרכים אלו מציינים ג' רמות של התחברות וקשר בין עם ישראל לארץ ישראל: **א'.** "חלק" - מציין קשר שכלי והגיוני, כשם שחלוקת הארץ הייתה על פי מפתח הגיוני של "רב" ו"מעט". **ב'.** "גורל" - הוא קשר על שכלי, כשם שהחלוקה שעל פי גורל היא על שכלית. **ג'.** "ירושה" - פירושה התחברות והתקשרות מצד עצם המהות, כשם שהירוש זוכה בירושה מכוח היותו מהות אחת עם אביו.

מבואר בספרים הקדושים שהנחלתה של ארץ ישראל לעם ישראל אינה סתם נתינה של כבדת ארץ לעם כלשהו. יש זיקה עמוקה בין השניים. ארץ ישראל נקראת "נחלת ה'" (שמואל א' כ"ו יט), וגם עם ישראל נקרא "נחלת ה'" (דברים ד' כ', ועוד), וכך נאמר במדרש (במדבר רבה כ"ג ז). תנחומא ראה ח': "אמר הקב"ה יבואו ישראל שבאו לחלק, וינחלו את הארץ שבאה לחלקי" מכאן שיש קשר עמוק בין שניהם. ואכן, אנו מוצאים גם כן ג' רבדים דומים של רמות של התקשרות בין עם ישראל

לקב"ה. אחת הדוגמאות לכך היא כפי שאנו אומרים בכל יום בנוסח התפילה: "אשרינו מה טוב **"חלקנו"** ("חלקי"), ומה נעים **"גורלנו"** ("גורלי"), ומה יפה מאוד **"ירושתנו"** ("ירושה"). הקשר הראשון מסוג "חלק" - מציין התקשרות של יהודי עם הקב"ה שנוצר ע"י מעשי האדם כפי עמל התורה וקיום המצוות, וכגודל עוצמת ההשקעה בעבודת ה' של האדם כך תלויה גודל עוצמת התקשרותו והתדבקותו בהקב"ה, אולם על כן קשר זה הוא מוגבל ומותנה במידה מסוימת. הקשר השני "גורל" - זו התקשרות שאינה תלויה במעשיו של האדם. זהו הקשר שנוצר על ידי שהקב"ה "בחר" בנו מכל העמים - בחירה נפשית, שאינה נובעת מטעמים שכליים ואינה תלויה בדבר. אולם גם בקשר של "גורל" עדיין נשארים כאן שני דברים "הקב"ה ועם ישראל" אלא שהם מתחברים זה עם זה, בכך שהקב"ה בחר בעם ישראל. הקשר השלישי של "ירושה" פירושו, שאין כאן שני דברים, אלא הקב"ה וישראל דבר אחד, כשם שהירוש עומד במקום המורשי. זו ההתחברות וההתקשרות העמוקה ביותר. ולכן מובן מדוע חטא המרגלים - הוצאת דיבת הארץ כל כך חמור ונורא שזה כמו להכחיש את הקשר ח"ו בין עם ישראל להקב"ה. **הרי לפנינו שלושה סוגי התחברויות והתקשרויות שהם** מתחלקים לשלוש תקופות: הקשר בין עם ישראל לקב"ה בתקופה שלפני מתן תורה, היה בדרגת - "חלק". אחר כך, במתן תורה, בחר בנו הקב"ה מכל העמים ונוצר קשר של בחירה - "גורל". אולם ההתקשרות וההתחברות הגדולה ביותר, זו של "ירושה", שבה הקב"ה ועם ישראל הם דבר אחד ממש - מתגלה בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יכירו וידעו הכול ש"ישראל וקוב"ה כולא חד" במהרה בימינו אמן.

האורה והסעודה

ערב שבת. בתי היהודים בעיירה הקטנה לובשים תכונה של הכנות לשבת. ריח תבשילים נודף מכל עבר. ילדים וילדות לבושים בבגדי השבת, מצפים לשעה שבה יצעדו לקבלת שבת בבית-הכנסת.

איש לא שם את ליבו להלך העני שהגיע זה עתה מדרך רחוקה. תשוש הוא ורעב. כבר כמה ימים לא בא מזון של ממש אל פיו. מראהו ובגדיו העלובים מסתירים את גדולתו הרוחנית ואישיותו המיוחדת, ואף הוא אינו מגלה את זהותו שלא לצורך.

בטוח בה, שיומנו לו מקום לשבות בו, פנה לבית הכנסת והחל באמירת שניים מקרא ואחד תרגום, בקול נעים וערב.

לאחר התפילה פנה אליו יהודי זקן: "שלום עליכם, יהודי. היכן תאכל?". ענה ההלך שעדיין לא מצא מקום אירוח.

"אם-כן, בוא עמי" אמר לו הזקן. "אמנם המזון בביתנו דל, אך בשמחה נתחלק עמך במה שיש לנו". האורח התלווה לזקן, ועד מהרה הגיעו לבית קטן דל, מואר באור נרות ובחמימות של יהודים טובים.

האישה הגישה לפניו ממה שהיה בבית. ניכר היה בה שהשתדלה לכבד את השבת ואת האורח בכל מאודה, אולם הסעודה הייתה רחוקה מלהשביע, ובמיוחד את רעבוננו של האורח.

פנה האורח אל בעל-הבית בנימוס בבקשה לקבל עוד מנה. בשמועה זאת נלחצה האישה ולחשה לבעלה במבוכה: "לא יישאר לנו מזון לסעודת היום!". הבעל השיב לה בלחש: "אל-נא תמנעי מלמלא את בקשתו. זכות גדולה של הכנסת אורחים והאכלת עני רעב אינה מזדמנת בכל יום".

כאשר סיים האורח לאכול את המנה הנוספת, שלא הייתה אלא נתח קטן ועלוב, התנצל על רעבוננו הגדול וביקש, אם אפשר, עוד מנה.

הפעם השיבה האישה: "אם אגיש לך עתה את שארית הסעודה שנותרת למחר, לא ייותר מאומה לסעודת יום השבת. האם ניאלץ מחר לצום חלילה!?"

האורח שמע את דבריה ואמר: "בכל זאת, מבקש אני גם את המנה של מחר. ובאשר למחר, אל תדאגי, ה' יזמן לפגוע את כל הדרוש כדי לקיים את סעודת השבת כהלכתה".

הפנתה האישה מבט תוהה אל בעלה. כיצד עליה לקבל את דברי האורח המוזר? בעלה לא נראה מודאג. נראה שגם הוא שם בה את מבטו וסמך על דברי האורח. אם-כן, הרהרה בליבה, עליה לקיים את המצווה בשמחה. תיכף ניגשה למטבח והגישה לאורח את כל מה שנשאר.

למחרת קמה האישה עייפה, אחרי לילה של נודדי שינה. הדאגה מה יאכלו

פניני הפרשה

השֵׁטֶן זָלוּז בְּמַרְגְּלִים

איך יתכן שהמרגלים ששלח יהושע (בהפטר) היו רק שנים ובאו בלילה ואעפ"כ נודע הדבר למלך ירחו, ולעומת זה בפרשתנו "ב מרגלים סובבים ארבעים יום בארץ ולא הרגיש בהם אפילו מלך אחד, מתרץ ה'בן לאשרי' שאצל יהושע שני המרגלים היו פינחס וכלב שנלחמו ביצר הרע וניצחוהו, ולכן השטן הודיע למלאך למעלה בשמים השר הממונה של מלך ירחו, והוא גילה לו להישמר מפניהם, משא"כ במרגלים כתב במדרש רבה (במדבר ט"ז ה) שהם עשו עצמן כסילים ונשתתפו עם היצר הרע שנקרא 'מלך זקן וכסיל', ועל כן השטן שמר על המרגלים ולא הודיע למלאכים שרי מלכי ארץ כנען הממונים עליהם בשמים.

הַיְצִיזוּן מוֹכַטוֹ בְּכוּזוֹ הַתּוֹרָה

כתב ה'בן לאשרי' המרגלים לא שמעו להזהרת משה רבינו ע"ה 'ויאמר אליהם עלו זה בנגב ועליתם את ההר' (יג, יז), כלומר, תקפידו כל הזמן לעסוק בתורה וכך בדרך ממילא תכניעו את היצר הרע, ואת הנקרא הר, ואת עמלק היושב בנגב, שנאמר 'עמלק יושב בארץ הנגב', וכשיכנע ראש הטומאה "עמלק" שנאמר 'ארשת גויים עמלק' ממילא יפלו כל השבע האומות האחרות. ולעומת זה המרגלים עלו מכיוון אחר שנאמר 'ויעלו ויתורו את הארץ ממדבר צין עד רחוב לבוא חמת' ועל כן הם נכשלו בשליחותם.

כּוּז הַאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה וְהַתְּבִימָה

כתב ה'בן לאשרי' בזמן שילוח המרגלים, עוד לא הגיעה השעה להיכנס לארץ, שנאמר 'דור רביעי ישוב הנה כי לא שלם עוון האמורי עד הנה', שרק דור רביעי לאחר ארבעים שנה במדבר הם אלו שיכנסו לארץ, היות ועדיין לא התמלאה סאת עוונותיהם של יושבי הארץ, ועם ישראל נכשלו בשילוח המרגלים שבמקום לסמוך באמונה שלימה על הקב"ה שהוא יכניע את יושבי הארץ, הם פנו למשה רבינו ע"ה שישלח מרגלים, וא"כ נכנסו עתה המרגלים לסכנה גדולה שיכשלו ויפלו, שהרי עצם המעבר בתוך הארץ המלאה עתה בטומאת מעשיהם המתועבים של האומות, משפיע לרעה על העובר בה, והקב"ה רצה לחסוך מהם את כל זה, שרצונו יתברך היה לקרב את הקץ של הכניסה לארץ, וכמו שביציאת מצרים דילג הקב"ה על חשבון גזירת ארבע מאות שנה, כך כאן ע"י האמונה הפשוטה והתמימה בה' יתברך, יתבטל חשבון "דור רביעי" כנ"ל, ויעביר הקב"ה רוח טהרה על הארץ ויתבטלו ממנה הקליפות והטומאה, וכך יוכלו להיכנס מיד ללא חשש, ותהפוך "ארץ כנען" לארץ הקודש "ארץ ישראל".

לסעודת שבת לא הרפתה ממנה. בעלה פנה ללכת לבית הכנסת והיא לקחה את הסידור והשקיעה את עצמה בתפילה.

בבית הכנסת המולה רבה. שמועה עברה על הלך עני בלתי-מוכר, המבקש לדרוש לפני קריאת התורה. מי יודע אם אכן תלמיד-חכם הוא, ושמו ינצל את ההזדמנות לדברי לעג ושחוק? פנו הנבאים את בקשת האורח אל הרב, והרב הסכים, לאחר שהתנה עם האורח כי אם לא ישמיעו דברי חכמה, ייאלץ לרדת מיד מן הבימה.

כשהגיעה העת, עלה הזר אל הבימה. חיובים לעגניים עוד נראו בקצה פיהם של כמה מהמתפללים, אך מיד כשפתח האיש בדבריו, השתררה במקום אוירה של תדהמה והפתעה. האורח הרצה את דבריו בשטף, בתסבירים נפלאים, מתובלים בסיפורים ובמדרשי חז"ל. ביאר שורה של סוגיות בפרשת השבוע, וחיידש עליהם חידושים נפלאים שאזון לא שמעה כמותם.

מיד בסיימו את דרשתו עטו עליו כל נכבדי הקהילה והפצירו בו לסעוד על שולחנם. במיוחד גברה ההתרגשות כאשר הרב ציווה על האורח להזהרות בשמו והתברר כי אינו אלא רבי אברהם אבן-עזרא, שכבר נודע שמו ונתפרסם בעולם.

רבי אברהם הודה לכל הנוכחים שהזמיננהו אך אמר: "כבר זכה מארחי במצוות הכנסת-אורחים, כאשר קיים אותה לשם מצווה, אף-על-פי שלא הכירני, מעדיף אני גם עתה לסעוד בביתו".

בחלון הבית עמדה אשת הזקן, מצפה לשוב בעלה מבית הכנסת. פתאום היא רואה מתזה לא-ידיאן... בעלה, פניו נוהרות מאושר, צועד בראש עם האורח, וכל בני העיירה מלווים אותם. אחריהם צועדות נשים רבות, ששמעו של האורח החשוב הגיע לאוזניהן, ובידי כל אחת ואחת סירים ומגשים עמוסים. כולן רוצות לקחת חלק בזכות הגדולה ולהשתתף בסעודת הצדיק.

עוד בטרם נכנסו, הבית כבר היה מלא כל טוב, בשר ודגים וכל מטעמים, בשפע רב, שדיי היה בהם לסעודות השבת, והזותר לכל השבוע.

מיד בהיכנס לבית אמר הזקן לאשתו: "ראי-נא איזו זכות נפלה בחלקנו. מכל יהודי העיירה דווקא אנחנו זכינו לארח את רבי אברהם אבן-עזרא". למשמע הדברים נרעדה האישה. מצד אחד שמחה על הזכות הגדולה, אך מיד מכרה בסעודת אמש. "הלוא אני היססתי למלא את בקשתו, האם יסלח לי איש צדיק וגדול זה!?", הרהרה בליבה.

קודם שהתחילה הסעודה פנה רבי אברהם אל האישה ואמר: "רואה את, לא הייתה לי בירה אלא לגלות את זהותי כדי לקיים את אשר הבטחתי. הבנתי היטב את דאגתך, ומראש לא הייתה לי שום קפדה עלייך. להפך, זכיתם לקיים את מצוות הכנסת אורחים כהלכה ולעמוד בניסיון, ומעתה לא תדעו עוד מחסור".

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

בית הכנסת רינת ירושליים היכלא דרבנו יורם מיכאל זיע"א

הודעה משמחת

הננו לבשר לציבור שוחרי התורה בעירנו הק', כמידי חודש בשבת מברכין, גם בשבת זו פרשת "שלה לך" ישא מדברותי בהלכה ובאגדה כבוד המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א הרב הראשי וראב"ד באר שבע

בהיכל בית הכנסת רינת ירושלים - היכלא דרבנו יורם מיכאל זיע"א ח' הגלבויע 1 שכונה ה' בליל שבת בתפילת ערבית (תפילת מנחה בשעה 19:05).

הציבור מוזמן

מכירת מרכיבי הפאקס ופיקס עם המארך

לרפואת

ר' יוסף שלמה בר עליה ורחל בת סימיו

שבת שלום

